

עלון מס' 38

משיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת שלח

חטא דיבת הארץ

סיפור 'חטא המרגלים' משתלב אף הוא בסיפורי פרשיות הדרך במדבר.

בעל ה'אור שמח' רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק זצ"ל קובע, באיגרת, כי חטא זה יותר גדול מחטא העגל. "והקפיד ד' יתברך על כבוד הארץ יותר מעל כבודו", כביכול, עד שבעשיית העגל, אחרי שובם, מחל להם השם יתברך...ועל הוציאם דיבת הארץ- **נשבע ד' ולא ינחם**" (מובא בספר 'לנתיבות ישראל' חלק ב עמ' שפג) וכך כותב גם בעל "אור החיים" הקדוש (במדבר פרק יד, יא).

חטא זה היה אחד 'המכשולים' שהיה על עם ישראל לעבור, והוא ניתן כדי להגיע לאמת המציאותית הפנימית. אמת המתגלה רק מתוך 'מלחמה' – כמתואר בספר "מסילת ישרים" - ומתוך הבירורים האלוקיים האלו היא תתגלה כאשר יגיעו ישראל לארץ כנען, שהובטחה וגם ניתנה להם.

שוב נפגשים אנו בעניין זה בגדר 'האדם המדבר', שכן שמירת הלשון, וכל הדיבור. הוא המגלה ומוציא לפועל את התוכן הפנימי האמיתי של האדם. וכל מהות החיים תוכנם הוא שהפנימיות תסתדר ותתגלה ותתבטא בחיצוניות, ושהנשמה תתגלה בגוף באופן יפה ומסודר.

חטא המרגלים היה חטא של אמונה שמהותו **בקלקול הלשון!** שהרי תחת אמירות **ב'טובת הארץ' – באה 'דיבת הארץ'**. והוצאת דיבה היא החטא שבאמונה **בדיבובם לרעה של אחרים**, בדברים של גנאי על הארץ המשובחת והטובה.

"וכיצד והאמנם אפשר לומר חסרונות על ארץ ישראל - כאשר התורה הקדושה מליאה עליה בתשבחות?!" שאל הרב שמואל מוהליבר זצ"ל.

על פי "מאורות הרצי"ה" (פרשת שלח תשכ"א עמ' תכב-ד) להרב הושע רבינוביץ הי"ו

